

Checklista för dig som är ny på jobbet – sju saker att ha koll på

Att vara ny på jobbet eller ny ute i arbetslivet är både spännande och utmanande. Det finns vissa saker som du behöver ha koll på.

1 Se till att få ett anställningsbevis

Du ska alltid ha ett anställningsbevis när du får anställning. Det är en skriftlig överenskommelse mellan dig och arbetsgivaren. I anställningsbeviset ska det bland annat stå hur länge du ska vara anställd och vilka dina arbetstider är, vilka arbetsuppgifter du ska ha, din lön och hur du får semesterersättning.

2 Be alltid om ett arbetsgivarintyg

Efter att du slutat ett jobb ska du alltid be om ett arbetsgivarintyg. Där står det bland annat vilka arbetsuppgifter du haft och under vilken tid du varit anställd. Det är ett bevis på att du haft en anställning och är viktigt att ha vid framtida jobbsök eller i kontakt med a-kassan.

3 Din ålder bestämmer vad du får göra

Du som är mellan 16 och 18 år får arbeta, men inte riktigt med allt. Du får bland annat inte arbeta mer än åtta timmar per dygn och 40 timmar per vecka, jobba vid maskiner eller köra truck.

4 Se till att du får semesterersättning

Enligt semesterlagen är semesterlönen 12 procent på den lön du tjänat in. På de företag som har kollektivavtal med IF Metall är semesterlönen cirka 13 procent. En del arbetsgivare väljer att betala ut semesterersättningen löpande, andra gör det i samband med utbetalningen av den sista lönen. I lönespecifikationen ska du kunna se vad som är lön och vad som är semesterersättning.

5 Du kan ha rätt till skattejämkning (att betala mindre)

Skatt dras automatiskt från din inkomst innan du får ut din lön. Men om du jobbar tillfälligt, alltså inte hela året, betalar du ofta mindre skatt.

För att se till att du betalar rätt skatt kan du ansöka om jämkning, det innebär att du justerar hur mycket skatt du betalar varje månad. Du kan ansöka om jämkning på skatteverket.se/jamkning.

6 Ha koll på din lönespecifikation

I din lönespecifikation ska det stå hur många timmar du arbetat, lön, semesterersättning, skatteavdrag och eventuella andra avdrag.

Spara din lönespecifikation. Visar det sig i efterhand att du har fått fel ersättning fungerar lönespecifikationen som ett bevis.

7 Gå med i facket

En fackförening – eller facket – kallas en organisation som stöttar och representerar dig som anställd. Grundtanken är att det är mycket lättare att förändra tillsammans, än var och en för sig.

På ifmetall.se/blimedlem kan du gå med i facket. Att vara med i facket ger dig trygghet och försäkrar din inkomst.

Hitta svar på vanliga jobbfrågor

På kollpajobbet.lo.se hittar du svar på vanliga jobbfrågor, konkreta tips och sådant som kan vara bra att tänka på – före, under och efter en anställning.

